

Hammasimplantit Suomessa 2010 Tandimplantat i Finland 2010

Hanna Rautiainen
+358 40 143 9344
hanna.rautiainen@thl.fi

Anu Perälä
+358 20 610 7362
anu.perala@thl.fi

Terveystieteiden tutkimuskeskus
Terveystieteiden tutkimuskeskus
PL 30 (Mannerheimintie 166, Helsinki)
00271 Helsinki
Puhelin: + 358 20 610 6000
www.thl.fi

Hammasimplantit 2010

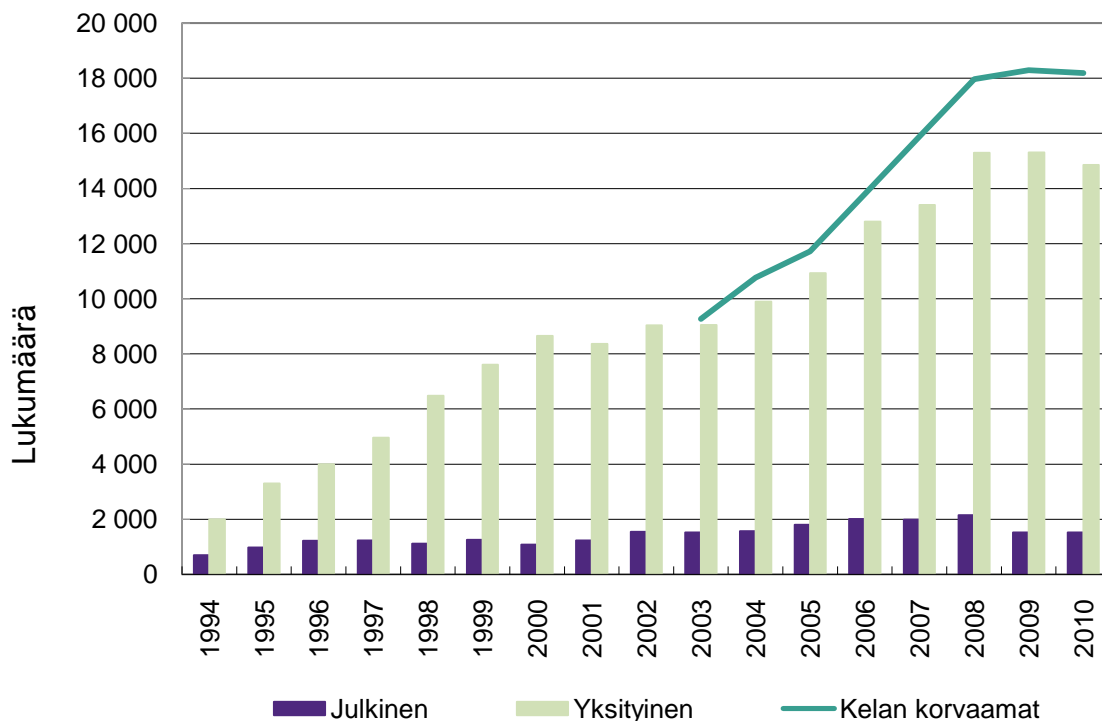
30.11.2011

Suomessa ilmoitettiin hammasimplanttirekisteriin 16 370 hammasimplanttia vuonna 2010. Rekisteriin ilmoitettujen asennusten määrä kasvoi tasaisesti vuodesta 1994 alkaen vuoteen 2008 asti, mutta viimeisen kahden vuoden aikana ilmoitusten määrä on hiukan laskenut.

Vuonna 2010 toimenpiteitä suorittaneita lääkäreitä oli 252, ja niitä on tehty 294 toimipisteessä. Valtaosa implanttileikkauksista on tehty yksityissektorilla (90,8 %). Implanttipotilaiden keski-ikä on vuosina 2006–2010 ollut naisilla 68 vuotta ja miehillä 49,4 vuotta.

Implanttien asetukseen liittyvät komplikaatiot ovat vähentyneet 2000–2010 ajanjaksolla 0,9 prosenttiyksiköllä. Vuonna 2010 ilmoitettiin jokin primaarikomplikaatio 0,5 prosentissa toimenpiteistä.

Kuvio 1. Hammasimplanttirekisteriin ilmoitetut asetetut hammasimplantit ja Kelan korvaamat hammasimplantit 1994–2010

Hammasimplanttien käyttö Suomessa

Vuonna 2010 Suomessa ilmoitettiin hammasimplanttirekisteriin 16 370 hammasimplanttia. Rekisteriin ilmoitettujen asennusten määrä kasvoi tasaisesti vuodesta 1994 alkaen vuoteen 2008 asti. Viimeisen kahden vuoden ajan hammasimplanttirekisteriin ilmoitettujen implanttien määrä on vähentynyt hiukan. Kansaneläkelaitos (Kela) myönsi korvauksia 18 914 implantista. Kelan tilasto ajoittuu korvauksen maksamisajankohdan mukaan joka ei välttämättä osu samalle vuodelle kuin itse toimenpide. Ero Kelan korvaamien ja implanttirekisteriin ilmoitettujen toimenpiteiden välillä on hiukan kasvanut vuodesta 2008, jolloin implanttirekisteriin ilmoitettiin noin 85 prosenttia Kelan korvaamista implanteista ja vuonna 2010 noin 82 prosenttia. Kela maksoi korvauksia ensimmäisen kerran vuonna 2003. (kuvio 1, liitetaulukko 1)

Hammasimplanttileikkauksia suorittaneita hammaslääkäreitä oli 252 ja leikkauksia tehtiin 294 toimipisteessä. Toimenpiteitä tehneistä hammaslääkäreistä 100 (40 %) suoritti vähemmän kuin 10 leikkausta vuodessa. Valtaosa toimenpiteistä on tehty yksityislääkäreiden toimesta (90,8 % vuonna 2010). Julkisessa terveydenhuollossa suoritettujen toimenpiteiden määrä on pysynyt lähes samana 2000-luvulla, mutta osuus asennetuista implanteista on pienentynyt (14,1 % vuonna 2005 ja 9,2 % vuonna 2010).

Implanttien käyttö vaihtelee suuresti sairaanhoitopiireittäin. Eniten implanteja väestöön suhteutettuna asennetaan Ahvenanmaalla ja toiseksi eniten Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueella.

Implanttipotilaiden keski-ikä on noussut selvästi 2000 -luvulla. Eniten hammasimplantteja asennetaan 60–69 -vuotiaille. 2000-luvulla implanteista on asennettu 4–5,5 prosenttia alle 30-vuotiaille. (Liitetaulukko 2)

Hammasimplanttien ja leikkausten määrä sekä käytetyt menetelmät

Yhdessä leikkauksessa asennettavien implanttien lukumäärä on pysynyt melko samana koko rekisterin olemassaolon ajan. Keskimäärin samassa toimenpiteessä on vuonna 2010 asennettu 1,53 implanttia. Implantteja asennetaan joko yksi- tai kaksivaiheisesti. Yksivaiheista asennustapaa käytetään selvästi eniten (94 %), joskin vuonna 2010 kaksivaiheinen asennustapa lisääntyi hieman.

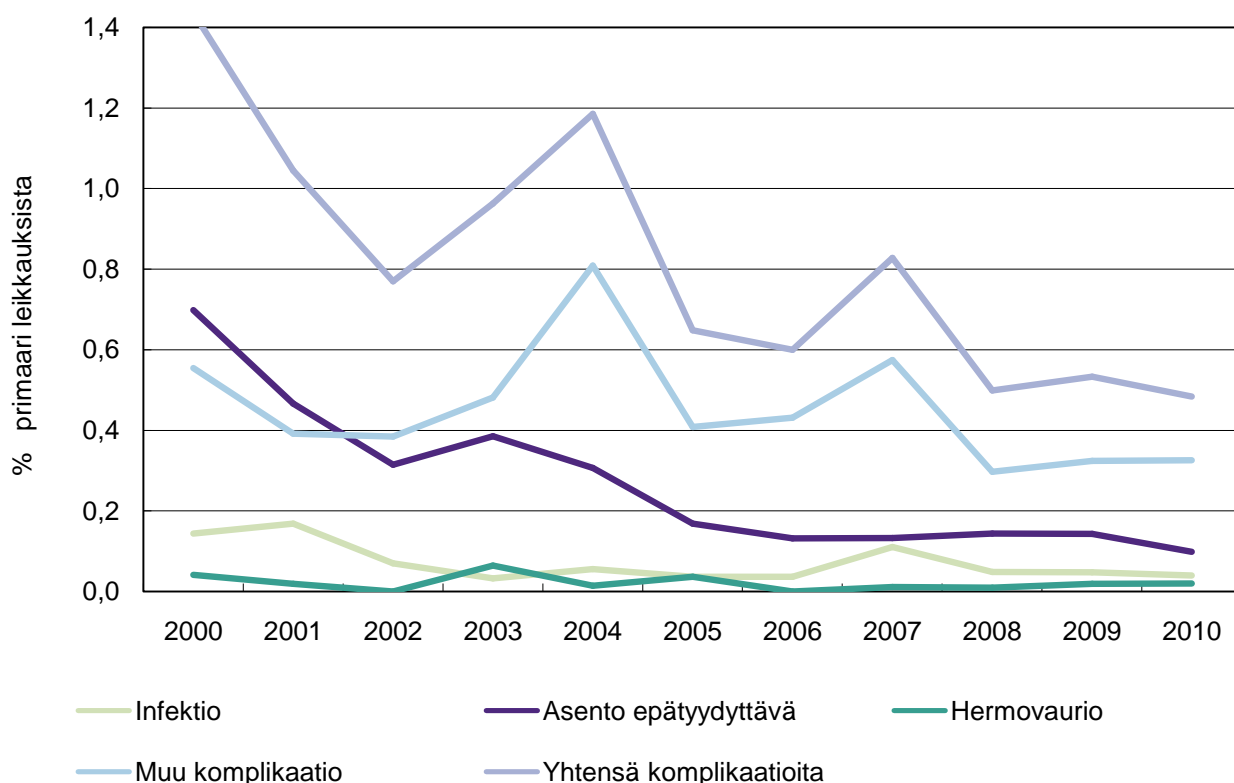
Primaari-implanttileikkauksen yhteydessä käytetyissä materiaaleissa ja tekniikoissa on tapahtunut muutos keinoaluun käytön lisääntyessä, mutta esimerkiksi muualla Euroopassa paljon käytetty luun kondensaatiotekniikka ei ole saavuttanut niin merkittävää suosiota. Luuta korvaavan keinoaluun käyttö on lisääntynyt huomattavasti ja on ohittamassa jo oman luun käytön määrän.

Välittömästi hampaan poiston jälkeen implantteja asennetaan edelleen erittäin varovasti ja välittömästi hampaanpoiston yhteydessä asetettavien implanttien määrä vähentyi vuonna 2010 hieman. Näyttäisi, että luun ja ikenen paranemista odotetaan jonkin aikaa ennen implantointia. Tyypillisin asennusaika on 4–6 kuukautta oman hampaan poistamisen jälkeen.

Hammasimplanttileikkausten komplikaatiot ja implanttien poistot

Implanttien asetukseen liittyvät primaarikomplikaatiot (kuvio 2) ja pitkäaikaiskomplikaatiot ovat viime vuosina vähentyneet suhteessa tehtyihin leikkauksiin. Vuonna 2000 raportoitiin jokin primaarikomplikaatio noin 1,4 prosentissa asetetuista implanteista, mutta vuonna 2010 enää 0,5 prosentissa toimenpiteistä.

Kuvio 2. Hammasimplanttileikkausten primaarikomplikaatiot 2006–2010

Vuosina 1994–2010 implantteja on poistettu vuosittain keskimäärin 1,7 % samaan aikaan asennettujen implanttien määrästä. Vuonna 2010 on poistettu 1,1 % (188) samaan aikaan asennettujen implanttien määrästä. Suurin syy implantin poistoon on sen irtoaminen. Toinen merkittävä syy poistolle on implantin ympärille kehittynyt infektio (peri-implantiitti). Suoranainen implantin rikkoutumi-

nen on edelleen harvinaista (0,05 % poistoista). Implantin poistoista puolet tapahtuu ensimmäisen vuoden kuluessa asennuksesta.

Käytetyt hammasimplantit

Suomessa asennettiin vuonna 2010 yhteensä 30 erimerkkistä implanttia ja vuoden aikana tuli käyttöön 5 uutta implanttimerkkiä (liitetaulukko 3). Vuonna 2010 kuuden eniten myydyin implantin osuus oli 97 prosenttia rekisteriin ilmoitetuista hammasimplanteista. Alan yritykset seuraavat implanttirekisteriä aktiivisesti. Rekisteri antaa yrityksille tietoa markkinaosuuksien kehityksestä, mutta myös rekisteriin ilmoitettujen menetettyjen hammasimplanttien määrästä ja menetysten syistä. Implanttirekisteri ei ole kuitenkaan tuotevalvonnassa käytettävä rekisteri, vaan tuotteen ongelmista on ilmoitettava tuotevalvonnasta vastaavalle viranomaiselle, joka tällä hetkellä lääkintälaitteiden ja vastavien osalta on terveydenhuollon lupa- ja valvontaviranomainen (Valvira).

Käsitteet ja määritelmät

Hammasimplantti

Hammasimplantti on keinoaineesta valmistettu hampaan korvike, joka asetetaan kirurgisessa leikkauksessa leukaluun sisään korvaamaan puuttuvaa hammasta tai hampaan toimintaa tai tukemaan hammasproteesia.

Primaarileikkaus (ensileikkaus)

Implantti asetetaan paikalleen leikkauksessa, jota sanotaan ensileikkaukseksi, primaarileikkaukseksi erotukseksi uusintaleikkauksesta, jossa irronneen tai poistuneen implantin tilalle asetetaan uusi korvaava hammasimplantti.

Immediaatti-implantointi, välitön implantointi

Hampaan poiston jälkeen voidaan implantti asettaa välittömästi paikalleen tai muutaman päivän kuluessa poistosta. Silloin kun hammasimplantti istutetaan muutaman viikon kuluessa poistosta (2–4 viikkoa) puhutaan viivästetyistä implantoinnista ja kun hammasimplantti asetetaan paikoilleen 3 kk poiston jälkeen tai myöhemmin on kyseessä normaali hammasimplantin asettaminen.

Kondensaatiotekniikka

Implantin asetuksen yhteydessä porauksen jälkeen voidaan implantin tila suurentaa juuri implantille sopivaksi koputtaen ja luuta tiivistäen juuri tätä tarkoitusta varten valmistetuilla kondensialtoilla luuta tiivistäen.

Sinus lif, -graft

Poskiontelon pohjaa ja limakalvoa voidaan nostaa joko omalla luusiirteellä tai keinoaineella siten, että hammasimplantti saadaan tuettua paikoilleen niin, ettei implantti mene poskiontelon sisään.

Osteotomiatekniikka

Hammasharjanteen ollessa niin kapea, ettei siihen saada tuettua implanttia paikoilleen harjanne voidaan taltalla halkaista ja venyttää niin paljon, että hammasimplantti saadaan luulamellien väliin.

Hermotransplantaatio

Alaleuan vähäisen luumäärän takia alaleuan hermo (alveolaris inferior) voidaan siirtää pois implantin tieltä.

Primaarikomplikaatio

Tässä tilastossa primaarikomplikaatiolla ymmärretään komplikaatiota, joka ilmaantuu 10 päivän kuluessa leikkauksesta ja on yhteydessä leikkaukseen. Jos komplikaatio ilmaantuu myöhemmin tai implantti joudutaan poistamaan myöhemmin, niin kyseessä on myöhäiskomplikaatio.

Liitetaulukot:

Liitetaulukko 1: Rekisteriin ilmoitetut Suomessa asetetut hammasimplantit ja ilmoitetut komplikaatiot

Liitetaulukko 2: Rekisteriin ilmoitetut asetetut ja poistetut hammasimplantit ikä- ja sukupuoliryhmittäin 2000 - 2010

Liitetaulukko 3: Implantin asettamiseen liittyneet primaarikomplikaatiot 2000 - 2010

Liitetaulukko 4: Vuosina 1994–2010 asetetut hammasimplantit tuotemerkeittäin

Liitetaulukko 5: Vuosina 1994–2010 poistetut hammasimplantit tuotemerkeittäin

Liitetaulukko 1. Rekisteriin ilmoitetut Suomessa asetetut hammasimplantit ja ilmoitetut komplikaatiot

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Asetetut implantit, lkm	9 735	9 593	10 588	10 573	11 465	12 730	14 801	15 391	17 437	16 833	16 370
joista julkisessa terveydenhuollossa	1 081	1 227	1 547	1 523	1 566	1 801	2 007	1 987	2 145	1 517	1 520
joista yksityisessä hammashuollossa	8 654	8 366	9 041	9 050	9 899	10 929	12 794	13 404	15 292	15 303	14 850
Asetettua implanttia/leikkaus	2,01	1,92	1,93	1,81	1,81	1,75	1,75	1,69	1,67	1,57	1,53
Poistettut implantit, lkm	207	224	241	238	202	206	208	208	249	205	189
Ilmoitetut primaarikomplikaatiot	70	56	44	60	85	54	50	75	52	56	49
Potilaiden keski-ikä, vuotta	52	51	52	52	53	53	54	55	55	56	56

Liitetaulukko 2. Rekisteriin ilmoitetut asetetut ja poistettut hammasimplantit ikä- ja sukupuoliryhmittäin 2000 – 2010

IKÄRYHMÄ		2000			2003			2006			2009			2010		
		yht	naiset	miehet	yht	naiset	miehet	yht	naiset	miehet	yht	naiset	miehet	yht	naiset	miehet
alle 30	asetetut	627	288	339	820	386	434	838	425	413	753	382	370	714	316	398
	poistettut	9	7	2	18	6	12	18	9	9	6	2	4	4	1	3
30-39	asetetut	529	317	212	685	391	294	903	464	439	939	528	411	943	549	417
	poistettut	7	5	2	21	11	10	20	10	10	12	5	7	3	2	1
40-49	asetetut	1 628	962	666	1 445	827	618	2 017	1 138	869	2 085	1 176	909	1 888	1 183	762
	poistettut	34	15	19	30	15	15	26	13	13	27	15	12	17	8	9
50-59	asetetut	3 419	2 064	1 355	3 676	2 201	1 475	4 777	2 690	2 087	4 931	2 999	1 932	4 558	2 837	1 884
	poistettut	71	50	21	80	33	47	44	22	22	26	25	21	62	31	31
60-69	asetetut	2 049	1 183	866	2 380	1 394	986	4 116	2 318	1 798	5 550	3 256	2 294	5 694	3 424	2 455
	poistettut	44	24	20	55	33	22	50	25	25	69	31	38	67	40	27
70 tai yli	asetetut	1 278	684	594	1 229	745	594	2 150	1 155	995	2 575	1 392	1 182	2 573	1 599	1 068
	poistettut	42	30	12	34	22	12	38	19	19	42	25	17	35	18	17
KAIKKI	* asetetut	9 735	5 498	4 032	10 573	5 944	4 401	14 801	8 200	6 601	16 833	9 733	7 098	16 370	9 384	6 984
YHTEENSÄ	* poistettut	207	131	76	238	120	118	208	110	98	205	103	99	189	100	88

* joka vuodelta yhteensä summiin on laskettu mukaan ilmoituksia, joissa puutteellinen henkilötunnus estää iän tai sukupuolen päättelyn.

Liitetaulukko 3. Implantin asettamiseen liittyneet primaarikomplikaatiot 2000–2010

Primaarikomplikaatio	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Infektio	7	9	4	2	4	3	3	10	5	5	4
Asento epätydyttävä	34	25	18	24	22	14	11	12	15	15	10
Hermovaurio	2	1	0	4	1	3	0	1	1	2	2
Muu komplikaatio	27	21	22	30	58	34	36	52	31	34	33
Yhteensä	70	56	44	60	85	54	50	75	52	56	49

Liitetaulukko 4. Vuosina 1994–2010 asetetut hammasimplantit tuotemerkeittäin

KAUPPANIIMI	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Yhteensä
Straumann	1137	1903	2047	2088	2956	3423	3762	3600	4126	4488	5314	5414	6393	6106	6373	6355	6589	72074
Astra Implant	439	624	897	974	1211	1503	1747	1863	2040	2091	2225	2812	3008	3279	4081	3950	3920	36664
Xive	0	0	0	0	0	0	0	0	43	401	513	863	1589	2207	2754	3018	2849	14237
Brånemark	525	803	911	1596	1596	1362	1292	748	568	189	110	28	2	2	1	20	10	9763
3i Implant System	1	27	36	5	120	397	655	745	796	604	540	527	611	766	1031	793	569	8223
Osteofix	1	8	104	278	315	457	432	515	621	554	571	584	652	614	660	500	374	7240
Replace (RST)	0	0	0	0	0	46	240	114	213	406	662	861	820	580	445	664	347	5398
Brånemark Ti Unite	0	0	0	0	0	0	15	392	763	773	747	706	732	394	252	201	45	5020
Frialit II	38	62	93	233	356	354	435	475	433	282	149	93	101	97	105	62	46	3414
Nobel Speedy Groovy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	91	67	826	1024	452	607	3067
Impla-Med	139	243	299	242	160	126	139	127	152	198	179	157	229	107	193	108	15	2813
Osfix	0	12	140	99	84	562	442	405	287	88	24	48	75	54	35	40	30	2425
Hi Tec	0	111	263	318	396	293	152	52	42	74	77	109	94	95	62	89	75	2302
IMZ	370	391	302	229	275	174	73	77	18	21	10	13	1	1	0	3	2	1960
BiOsfix	0	0	0	0	0	0	56	104	106	41	32	77	102	70	50	47	15	700
Nobel Active	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	199	280	191	678
Brånemark MK III	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	35	292	330
Frialoc	0	0	0	0	0	0	40	120	122	33	5	9	0	0	0	0	0	329
Frialit CELLplus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42	43	34	58	36	1	0	214
Imtec	0	30	0	0	0	0	0	0	0	3	8	28	21	48	35	20	15	208
Camlog	0	0	0	0	0	0	44	15	32	44	33	25	0	0	2	6	0	201
Brånemark Nobel Direct	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19	13	13	33	1	14	75	168
Impla	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50	24	10	27	18	22	0	0	151
Lifecon (Biomedical)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	15	6	56	59	0	148
Allfit SSO	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3	4	4	25	13	18	43	112
Stergold implamed	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	110	110
Tekla	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	49	28	77
Ancylus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	52	64
Restore Lifecore	0	0	34	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	38
Spectra-system	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	33	1	38
Legacy 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	30
Friatec	0	0	0	0	0	0	0	17	0	0	0	0	0	0	0	0	2	19
PrimaConnex	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18	18
M-implant	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	14
Brånemark Zygoma	0	0	0	0	0	1	4	2	1	4	0	0	1	0	0	0	0	13
TioloX	9	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12
Cal Form	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
Cresco	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Vistafix	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Bicon Integra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Integral	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Imp-dental GMBH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Adin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Yhteensä	2659	4217	5128	6065	7469	8700	9530	9378	10364	10345	11287	12527	14592	15394	17438	16833	16370	178296

* Osassa ilmoituksia ei ole tuotemerkkiä ilmoitettu, joten kokonaismäärät voivat poiketa taulukon 1 luvuista.

Liitetaulukko 5. Vuosina 1994–2010 poistetut hammasimplantit tuotemerkeittäin

KAUPPANIMI	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Yht.
Straumann	16	11	26	32	29	33	58	56	59	76	68	71	72	73	70	52	52	854
Brånemark	16	32	33	58	55	79	61	41	22	27	13	7	10	5	7	8	6	480
Astra Implant	4	9	5	12	15	21	17	25	35	46	40	32	30	34	40	30	37	432
3i Implant System	0	1	0	1	0	0	10	9	30	11	8	7	9	12	20	29	23	170
Frialit II	1	0	4	3	7	16	10	21	17	12	17	9	17	7	6	7	3	157
IMZ	5	4	9	10	9	10	19	20	8	16	6	11	7	3	8	6	2	153
Osfix	0	0	0	2	1	7	9	14	16	9	7	2	10	15	18	5	3	118
Xive	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	7	2	12	18	26	18	18	106
Brånemark Ti Unite	0	0	0	0	0	0	0	2	8	9	11	22	12	6	4	11	2	87
Impla-Med	2	7	4	0	6	10	6	7	11	8	4	7	3	0	4	3	0	82
Hi Tec	0	0	5	6	4	1	14	11	17	4	2	1	0	4	1	4	1	75
Replace (RST)	0	0	0	0	0	0	0	3	0	2	6	16	9	12	13	4	8	73
Osteofix	0	0	0	7	1	3	1	7	5	7	7	1	8	9	3	9	2	70
Nobel Speedy Groov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	17	5	16	49
BiOsfix	0	0	0	0	0	0	0	6	2	2	0	1	3	5	1	2	3	25
Imtec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	8	6	2	3	23
Frialoc	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	6	0	0	0	0	0	16
Nobel Active	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	4	1	8
Impla	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	0	1	0	0	7
Brånemark MK III	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6
BioloX	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	4
Allfit SSO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	4
Camlog	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	3
Core-vent	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Cresco	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Frialit CELLplus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2
Brånemark Nobel dir	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2
Restore Lifecore	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Cal Form	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Stergold implamed	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Yhteensä	45	64	86	131	129	181	207	224	241	238	202	206	208	228	249	205	189	3033

Laatuseloste

Erityispiirteet

Hammasimplanttien käyttäjät ilmoittavat vapaaehtoisesti lomakkeella sekä asennetut että poistetut implantit. Vapaaehtoisuuteen perustuvan ilmoitusmenettelyn onnistumisen edellytyksenä on yksittäisiin hammaslääkäreihin liittyvien tietojen ehdoton luottamuksellisuus. Rekisterin tarkoituksena on hammasimplanttimateriaalien laadun eikä operaattoreiden kliinisten taitojen varmentaminen. Merkittäviä hammasimplanttimateriaaleihin liittyviä ongelmia ei rekisterin olemassaolon aikana ole Suomessa havaittu.

Tilastotietojen relevanssi

Hammasimplanttirekisterin tiedot kerätään koko Suomesta ilmoituskaavakkeella siinä vaiheessa kun hammasimplantti asennetaan potilaalle tai jos implantti on irronnut tai poistetaan potilaalta. Tämä perustuu toimenpiteen suorittajien aktiiviseen toimintaan ja vastuuntuntoisuuteen, viranomais määräykset eivät edellytä lomakkeiden täyttöä ja postittamista THL:ään.

Hammasimplanttirekisterin tilastoraportissa 2010 esitetään aineistoa koko implanttirekisterin ajalta. Saman aiheen aikaisempiin tilastoraportteihin lukuja verratessa saattaa esiintyä vaihtelua, sillä implantteja ilmoitetaan rekisteriin jopa 2 vuoden viiveellä.

Raportissa esitetään vuositilastot toimenpidemääristä, käytetyistä menetelmistä aputoimenpiteineen, komplikaatioista sekä implanttien poistoista ikä- ja sukupuoliryhmittäin. Lisäksi raportista ilmenee korvattavien hampaiden sijainti sekä ylä- että alaleuan osalta. Liitetaulukoista ilmenevät käytetyt ja poistetut implantit valmistajien mukaan ryhmiteltynä.

Raportti on tarkoitettu terveydenhuollon ammattihenkilöille, hallintoviranomaisille, tutkijoille ja alan kaupan piirissä toimiville yrityksille. Hammasimplanttirekisterin ylläpito siirtyi Lääkelaitokselta Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle 1.11.2009.

Menetelmäkuvaus

Rekisterin tiedot on kerätty hammasimplanttien asentajan täyttämällä ilmoituslomakkeella, johon on merkitty potilaan henkilötunnus sekä merkinnät implanttileikkauksesta, sen syystä, ja käytetystä implantista ja potilaan terveydentilasta. Samalla lomakkeella ilmoitetaan implantin poistosta ja syistä, jotka ovat johtaneet poistoon. Täytetyt lomakkeet postitetaan THL:ään.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Kela on korvannut potilaalle osan hammasimplanttien asentamisesta yksityisellä sektorilla vuodesta 2003. Rekisteriin ilmoitettujen hammasimplanttien lukumäärää on verrattu alalla toimivien yritysten myyntilukuihin sekä Kela:n implanttileikkausten korvausmaksujen lukumäärään. Viimeiset luvut vuodelta 2010 osoittavat rekisterin kattavan noin 82 prosenttia Suomessa asetetuista hammasimplanteista.

Poistettujen implanttien osalta ilmoitusten kattavuutta ei pystytä todentamaan. Implantteja irtoaa joitakin ilman, että hammaslääkäri poistaa tai uusii implanttia, jolloin rekisteriin ei tule ilmoitusta. Rekisterin tiedot lomakkeilta tallennetaan manuaalisesti ja tällöin epäselvät merkinnät pyritään tarkistamaan ja täydentämään.

Julkaistujen tietojen oikea-aikaisuus

Ilmoituskaavakkeet tulevat yleensä noin 1–2 kuukauden sisällä tehdystä toimenpiteestä ja vuosiraportin luvut lähes vastaavat lopullista oikeaa lukumäärää. Seuraavien vuosien aikana rekisteri korjaantuu viimeisiltä vuosilta lopulliseen lukumäärään. Poikkeamat luvuissa aikaisempiin vuosiin verrattaessa johtuvat siitä, että jonkin verran ilmoituksia lähetetään verrattain myöhässä. Tilastoraportin tiedot perustuvat 24.10.2011 mennessä ilmoitettuihin tietoihin.

Tietojen saatavuus/selkeys/läpinäkyvyys

Hammasimplanttirekisterin tilastot julkaistaan THL:n Internet-sivuilla www.thl.fi/tilastot/hammasimplantit .

Tilastojen vertailukelpoisuus

Hammasimplanttirekisterin tiedonkeruulomake on pysynyt samana koko sen olemassaolon ajan, mikä parantaa vertailua edellisvuosien lukuihin.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Hammasimplanttien ilmoittaminen on pysynyt samanlaisena vuodesta 1994. Ammatillisissa kansallisissa julkaisuissa ja luentotilaisuuksissa on rekisterin tuloksia säännöllisesti raportoitu ja sen käyttö ja tarkoitus ovat tulleet ammattikunnalle tutuksi ja osaksi ammattiosaamista.